

نگهداری اقلام کلکسیونی کاغذی

محمد قاسمی

نوروز ۱۴۰۱

گروه تخصصی تمبر و پاکت سپاهان گیل

<https://t.me/pakatSepahanGil>

بی گمان مجموعه داران در حوزه های مختلف، برای بدست آوردن اقلام مورد علاقه خود انرژی، زمان و هزینه قابل توجهی صرف می کنند. این اقلام که با صرف بخشی از عمر و قسمت بزرگی از سرمایه بدست می آید، بدلائل مختلف ممکن است آسیب ببینند و همواره در معرض خطر قرار دارد. توجه داشته باشید که آثاری تاریخی که در دست شماست از نسل گذشته به شما رسیده و در آینده نه چندان دور به نسل بعدی منتقل خواهد شد. پس حفظ سلامت این آثار برای شما یک وظیفه اجتناب ناپذیر خواهد بود.

بنابراین آموزش مناسب و هزینه ریالی و زمانی، برای نگهداری صحیح از کلکسیون یک اجبار است.

اقلام کلکسیونی کاغذی مانند اسکناس، تمبر، پاکت و اسناد بیش تر از انواع دیگر در مقابل گرد و خاک، گرما، رطوبت، آتش سوزی و حتی سرقت آسیب پذیر است. اگر در این خصوص دقت نشود، با گذشت زمان آسیب جدی به مجموعه وارد خواهد شد بگونه ای که بشدت از ارزش مادی آنها کاسته می شود.

شاید مطالعه دست نوشته حاضر، کمکی باشد در نگهداری صحیح این اقلام، و حفظ این موزه های شخصی و ذخیره مبالغ قابل توجه ریالی که ممکن است از آسیب مجموعه ها پدید آید.

بازگشایی بسته های رسیده

در خصوص نحوه صحیح بسته بندی این اقلام، پیش از این سخن به میان آمده است. در اینجا از زمان دریافت بسته پستی آغاز می کنیم.

قبل از هرچیز دقت کنید که میز کار شما تمیز و خشک باشد. ممکن است اثر رطوبت لیوان آب یا چای که قبلا نوشیده اید روی میز باقی مانده باشد. بنابر این قبل از هر چیز با پارچه تمیز و خشک میز کار خود را تمیز کنید.

توجه کنید که همه ما به یک عدد کاتر ظریف (تیز بر) خوب نیاز داریم.

با فرض اینکه نمی دانید شخص فرستنده، بسته را با چه کیفیتی بسته بندی کرده است، با بسته خود مواجه شوید، هرگز هیچ چسبی از جمله چسب در پاکت و چسبهای استفاده شده در بسته بندی را با دست باز نکنید. هر گونه فشار یا کشش برای کندن یا باز کردن چسب ممکن است باعث ایجاد شکستگی یا ناخنی یا پارگی تمبر، پاکت یا اسکناس شود.

برای باز کردن چسب ها حتما و حتما از کاتر استفاده کنید.

جابجایی اقلام کلکسیونی کاغذی

از آنجایی که ممکن است انگشتان دست آلودگی یا کثیفی یا حتی رطوبت نا محسوس داشته باشند، ممکن است لمس تمبر یا اسکناس یا پاکت آسیبی به آن وارد کند. بنابر این بعد از باز کردن بسته، برای جابجایی اقلام و گذاردن آن به مکان استقرار اصلی یا موقت حتما از پنس استفاده کنید.

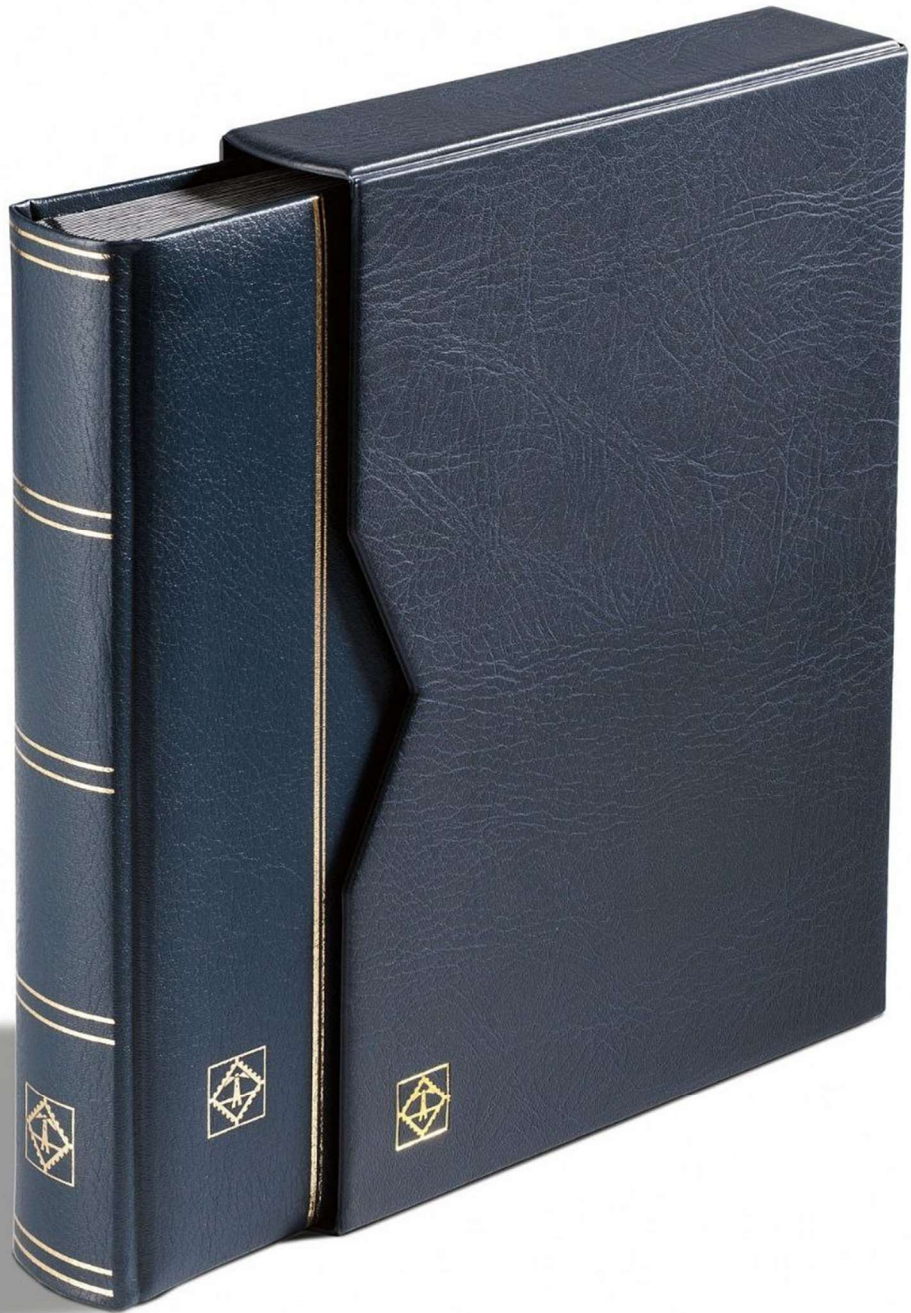
اگر پنس در اختیار ندارید لازم است قبل از لمس کردن ارقام حتما دستها را با آب و صابون بشویید و با حوله یا دستمال خشک کنید، سپس با سشوار، رطوبت دستانتان را بطور کامل از بین ببرید.

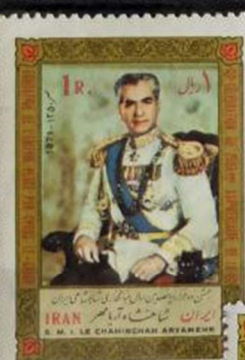
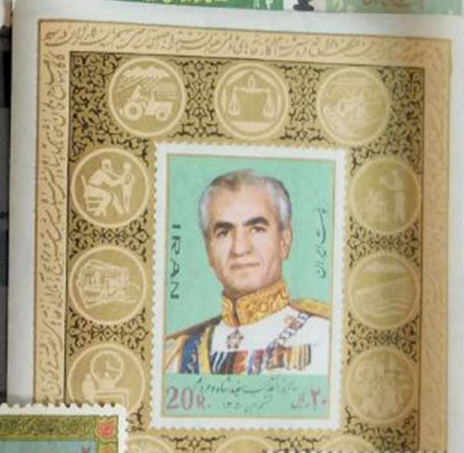
انتخاب آلبوم

برای نگهداری از اقلام کلکسیونی، شرکت های آلمانی (لیندner، سیف، لشتورم) در ساخت وسایل جانبی از جمله پنس، اسلیف، طلق و آلبوم پیشتاز هستند، و همواره توصیه می شود از آلبوم های آلمانی (ترجیحا کلاسور و کاست) استفاده کنید. بدیهی است برگه های آلمانی مهمتر از جلد آلبوم است. طلق های غیر آلمانی پس از گذشت زمان از خود مواد چربی ساطع می کنند که برای کاغذ مضر است.

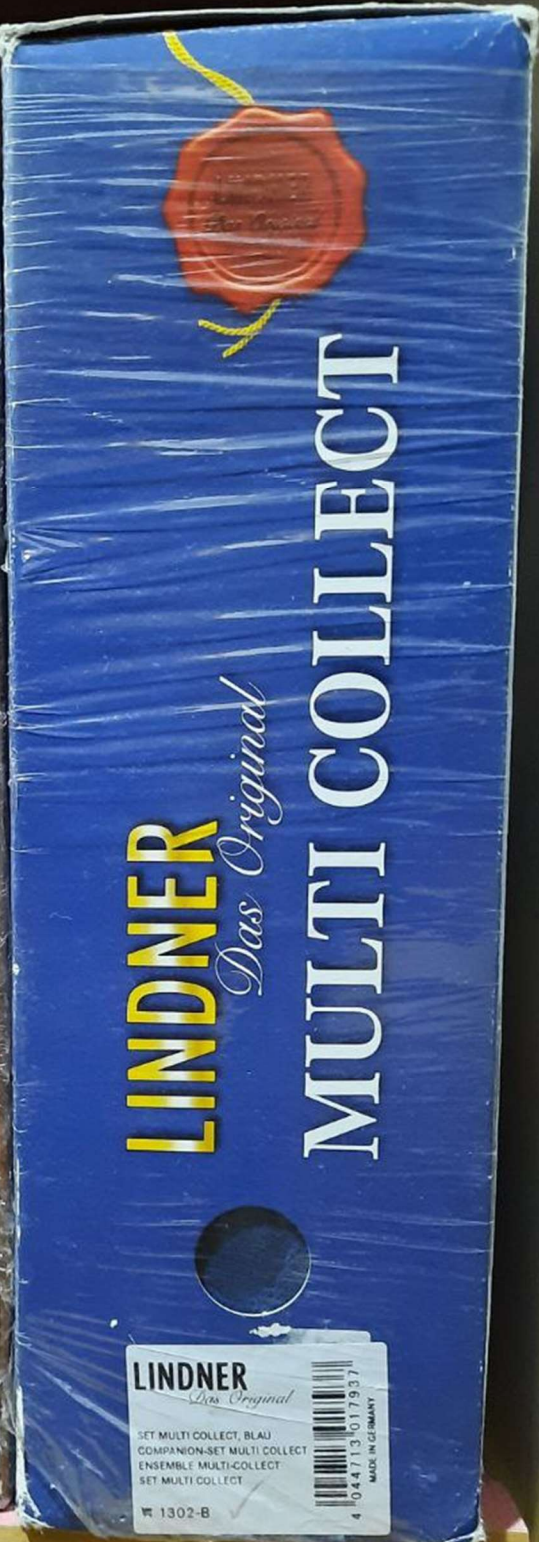
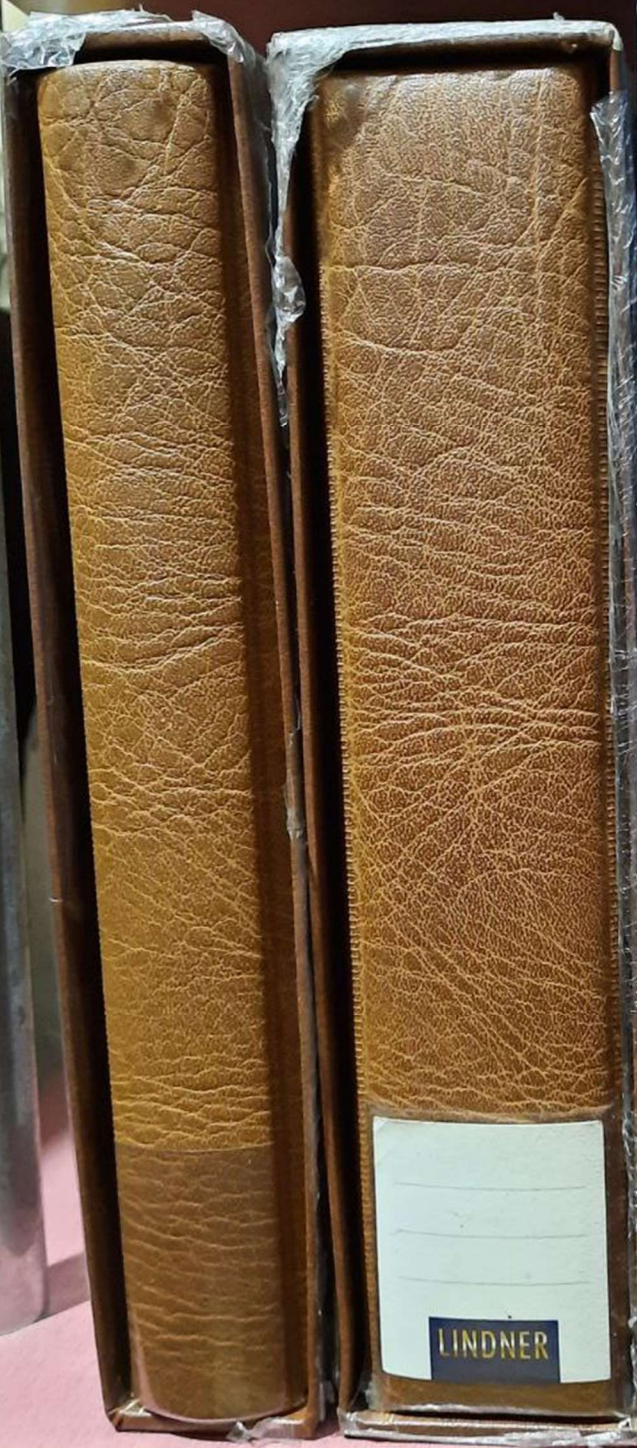

LINDNER *Das Original*
MULTI COLLECT

LINDNER
Das Original
SET MULTI COLLECT, BLAU
COMPANION-SET MULTI COLLECT
ENSEMBLE MULTI-COLLECT
SET MULTI COLLECT
1302-B

4 044713 017937
MADE IN GERMANY

آنچه تا این لحظه گفته شد، برای شرایط آب و هوایی عادی است، در آب و هوای خشک مانند اصفهان، تهران، شیراز و ... قرار دادن مستقیم تمبر، اسکناس و پاکت در داخل آلبوم آلمانی کافی است.

اما برای مناطق مرطوب مانند شمال و جنوب کشور که در زمانهای متمادی رطوبت بالغ بر ۹۰ درصد است شرایط متفاوت است. در این مناطق چسب تمبرها زرد می شود از بین می رود، اسکناس سوپر از حالت صاف و عادی خارج می شود و حالت خمیده به خود می گیرد. پاکت، حالت طبیعی خود را از دست می دهد، چروک می شود و تغییر رنگ می دهد. رطوبت آنقدر بالاست که کیفیت آلبوم های آلمانی هم مانع جذب رطوبت نمی شود .

از طرفی شما در مقاطع متعدد مجبور به جابجایی اقلام از یک صفحه به صفحه دیگر یا از یک آلبوم به آلبوم دیگر خواهید بود، که در همان زمان های کوتاه که این اقلام در مجاورت رطوبت هوا و رطوبت دست قرار می گیرند، رطوبت را بخود جذب خواهند کرد.

این دو تصویر نشان می دهد، با اینکه تمبرها در آلبوم لیندنر قرار دارد، رنگ روی تمبر نیز در اثر رطوبت تغییر کرده است.

در یک جمع بندی، مخاطراتی که هنگام نگهداری، کلکسیون را تهدید می کند عبارتند از:

۱ گرد و غبار محیط

۲ رطوبت محیط

۳ رطوبت و آلودگی دست هنگام جابجایی های دوره ای

۴ گرمای بیش از حد محیط

۵ سرقت و آتش سوزی

بنابر این راه حلی باید بیابیم که تمام موارد فوق را به نوعی پوشش دهد، ضمن اینکه هزینه نگهداری را به حداقل ممکن برساند.

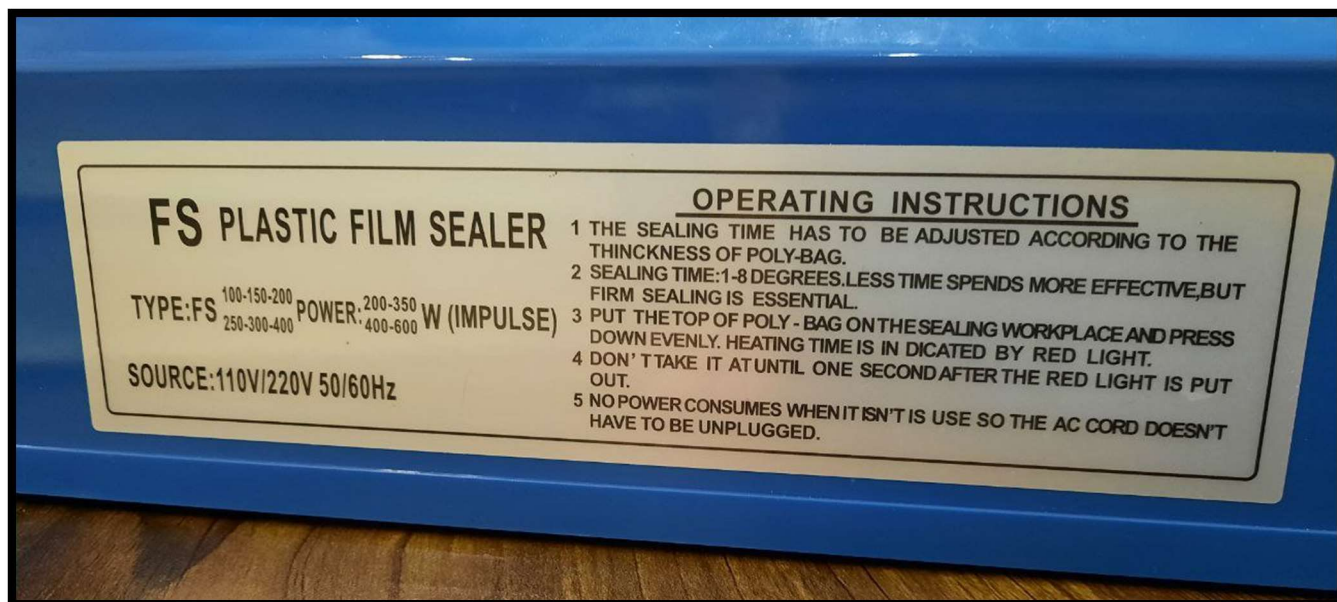
ابتدا به انتخاب آلبوم و شکل بایگانی ارقام می پردازیم .

توجه کنید که روش ارائه شده یک تجربه و پیشنهاد شخصی است و به نظر حقیر روشی مناسب و نسبتا کم هزینه می باشد.

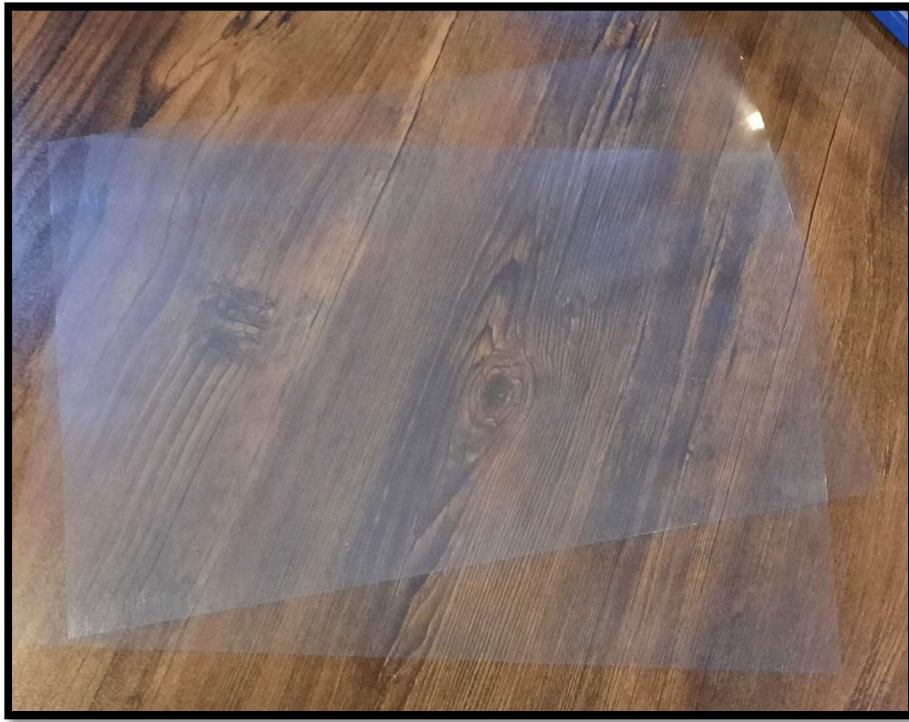

۱. نگهداری پاکت

در روش پیشنهادی، از طلق های خارجی مناسب استفاده شده و با بکار گیری دستگاه دوخت پلاست دستی، چهار طرف طلق بسته می شود.

طلق در ابعاد A4 ، دوخت نشده

ابتدا دو طلق را دقیقا روی هم قرار داده و دو طرف آنرا با دستگاه می دوزیم. توجه کنید که دستگاه پیچ تنظیم دما دارد و دمای دستگاه را می توان متناسب با جنس طلق تنظیم نمود.

سپس پاکت مورد نظر را در پاکت ایجاد شده قرار دهید که دو طرف آن بسته است. و سپس دو طرف دیگر باید دوخته شود.

در دوخت آخر با کف دست مخالف روی پاکت فشار دهید تا هوای داخل طوق خارج شود (وکیوم) و سپس دوخت آخر را انجام دهید.

توجه: (در تصاویر برای تنظیم ارتفاع از کتاب استفاده شده است.)

سپس با استفاده از کاتر اهرمی (گیوتین) اضافه های طلق را برش بدهید.

CUTTER

7 6 5 4 3
19 18 17 16 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6

FIRST DAY COVER

تبریز برای حضرت دکتر رادهاکر بیانات رئیس جمهور شدند به ایران
روز انتشار ۲۹ اردیبهشت ۱۳۳۲

COMMEMORATING

H. E. DR. S. RADHAKRISHNAN

A5 148mm X 210mm

m X 257mm

نتیجه بدست آمده به راحتی در صفحات دو خانه آلبوم جا می گیرد.

از این پس هیچ نگرانی از خارج کردن پاکت و جابجایی آن نخواهید داشت. گرد و غبار و رطوبت هوا و آلودگی دستها هرگز آسیبی به پاکت شما نخواهد زد.

۲. نگهداری تمبر

برای تمبر روش مشابه فوق پیشنهاد می گردد. با این تفاوت که ابتدا تمبر یا تمبرها را داخل استوک کارت های آلمانی (لیندندر) قرار می دهیم و سپس مجموعه استوک کارت و تمبر را به همان روش داخل طلق و کیوم می کنیم.

استوک کارت در سایزهای مختلف

تمبر و کیوم شده

سپس تمبر و کیوم شده را می توان در صفحات دو خانه آلبوم قرار داد.

۳. نگهداری اسکناس

برای اسکناس، اسلیف های مخصوص آلمانی با برند های لیندندر و لشتورم در سایز های مختلف وجود دارد.

LINDNER

Das Original

	Innenmaße/Inside size/Format utile/Tamaño	
876P	64 x 169 mm	2 1/2" x 6 21/32"
877P	28/88 x 57 mm	1 3/32" x 3 15/32" x 2 1/4"
878P	88 x 57 mm	3 15/32" x 2 1/4"
878/1P	67 x 91 mm	2 5/8" x 3 19/32"
878/2P	91 x 67 mm	3 19/32" x 2 5/8"
879P	92 x 58 mm	3 5/8" x 2 9/32"
881P	155 x 100 mm	6 3/32" x 3 15/16"
881LP	155 x 100 mm	6 3/32" x 3 15/16"
882P	155 x 110 mm	6 3/32" x 4 5/16"
883P	180 x 100 mm	7 3/32" x 3 15/16"
883LP	180 x 100 mm	7 3/32" x 3 15/16"
883/1P	170 x 100 mm	6 11/16" x 3 15/16"
883/1LP	170 x 100 mm	6 11/16" x 3 15/16"
884P	170 x 120 mm	6 11/16" x 4 23/32"
884LP	170 x 120 mm	6 11/16" x 4 23/32"
885P	190 x 130 mm	7 15/32" x 5 1/8"
885LP	190 x 130 mm	7 15/32" x 5 1/8"
886P	195 x 105 mm	7 11/16" x 4 1/8"
887P	230 x 118 mm	9 1/16" x 4 21/32"
887/1P	260 x 112 mm	10 1/4" x 4 7/16"
887/1LP	260 x 112 mm	10 1/4" x 4 7/16"
888P	213 x 152 mm	8 3/8" x 6"
889P	145 x 96 mm	5 23/32" x 3 25/32"
889LP	145 x 96 mm	5 23/32" x 3 25/32"
891P	238 x 168 mm	9 3/8" x 6 5/8"
892P	240 x 130 mm	9 7/16" x 5 1/8"
893P	140 x 80 mm	5 1/2" x 3 1/8"
894P	156 x 80 mm	6 1/8" x 3 1/8"
895P	166 x 80 mm	6 1/2" x 3 1/8"

اسلیف لشتورم

اسلیف از سه طرف بسته و از یک سو باز است. اسکناس را از سمت بالا داخل اسلیف قرار دهید، به گونه ای که سمت پایین اسکناس با سمت باز اسلیف هم سو باشد.

بالای اسکناس از داخل به لبه بالایی اسلیف نزدیک است.

اسکناس و اسلیف را در جهت درست اسکناس داخل خانه آلبوم بگذارید.

نتیجه حاصل بصورت زیر خواهد بود.

البته شما می توانید جفت اسکناس را داخل اسلیف قرار دهید و سپس داخل آلبوم بگذارید.

با توجه به اینکه تمبر و پاکت و اسکناس را از گزند مصون نموده اید، می توانید از آلبوم های کم هزینه تر استفاده نمایید. کلاسور کاست های ایرانی و کره ای با کیفیت و زیبا وجود دارد.

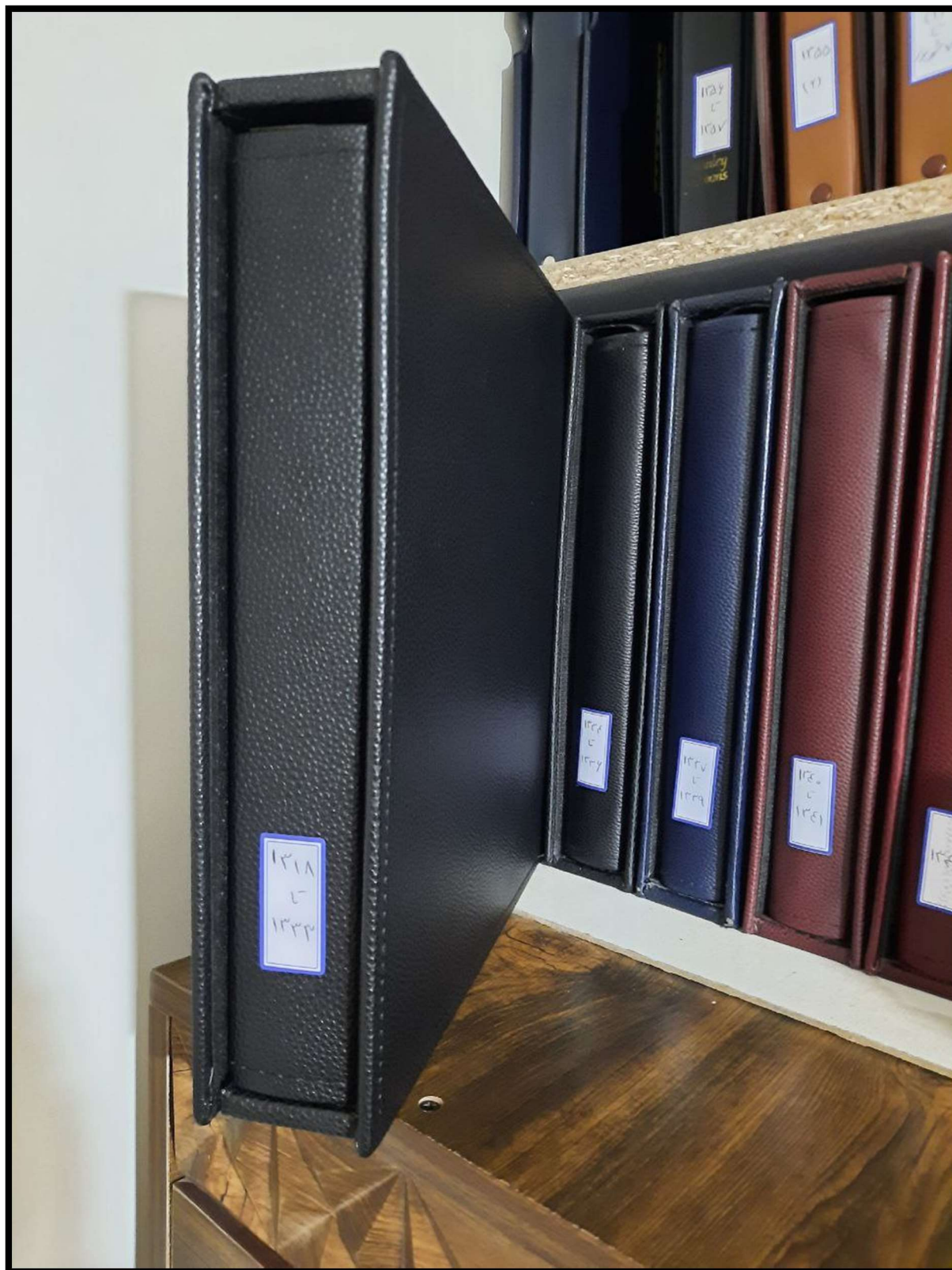

131A
5
1332

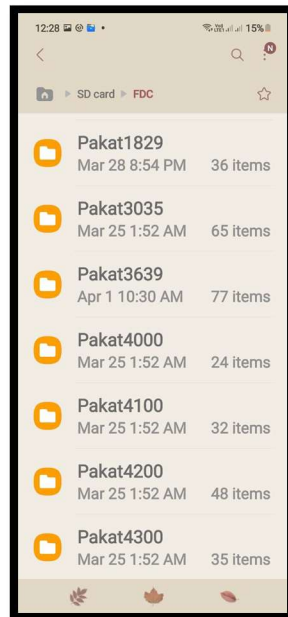
در مرحله بعد پیشنهاد می شود، سازماندهی آلبوم ها به گونه ای باشد که ضمن چشم نواز بودن آن، در هر لحظه بتوان براحتی به یک آیتم دلخواه دسترسی داشت.

توجه داشته باشید که همیشه آلبوم ها بصورت ایستاده در قفسه قرار گیرد. فشار مداوم برگه های آلبوم در طولانی مدت باعث آسیب به اقلام کاغذی بخصوص اسکناس خواهد داشت.

از آنجایی که هیچگاه احتمال آسیب دیدن کلکسیون بر اثر حوادث یا سرقت، غیر محتمل نیست، پیشنهاد می شود یک آرشیو کامل الکترونیکی تصویری و کلاسه بندی شده از اقلام خود داشته باشید.

امید وارم این نوشته مورد استفاده شما قرار گیرد و مفید واقع گردد.